מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

דו"ח בקרה מיום 09.02.2026

במוסד: "מוסד נאות התיכון"

בישוב: תל אביב - יפו

הדו"ח נכתב ע"י
צוות מטה-האגף גריאטריה

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

לכבוד
ד"ר גורג שמואל לוי
מנהל/ת רפואי/ית
מוסד נאות התיכון (קוד מוסד 23786)
טולוז 8
תל אביב - יפו

ד"ר לוי נכבד/ה,

הנדון: סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "מוסד נאות התיכון"

מצ"ב סיכום בקרת פתע שהתקיימה במוסדכם בתאריך 09.02.2026 ע"י אנשי צוות מטה-האגף גריאטריה.
הבקרה נערכה במטרה לבחון את התנהלות בית החולים בשעות 16:30-19:15.
במהלך הבקרה נמצאו ליקויים רבים וחמורים ברוב ההיבטים של העשייה הסיעודית, טיפול אישי, בטיחות המטופל, תנאים פיזיים ותחזוקה. חלק מהליקויים צוינו בבקרות קודמות ולא מצאו התייחסות ראויה מצד הנהלת המסגרת.
כל ההערות הועברו במיידי בעת הבקרה למנהלת האחיות והסגן שנכחו בבקרה.
על הנהלת המוסד לתקן באופן מיידי את הליקויים ולהבטיח רצף תהליכי עבודה הנדרשים להפעלת המרכז הגריאטרי על פי דרישות משרד הבריאות.
יש לדווח ללשכת הבריאות תל אביב ולאגף הגריאטריה על הביצוע עד לתאריך 15.2.26.

המנהל/ת הרפואי/ת מתבקש/ת להעביר עותק מדו"ח זה לשאר חברי הנהלת המוסד (למנהל האדמיניסטרטיבי ולמנהלת הסיעוד - אחות ראשית) ולמנהלי כל הסקטורים המקצועיים.
מעקב אחר תיקון הליקויים יתבצע במסגרת המחוז/הנפה.

בברכה,
ד"ר אפרת גיל
ראש האגף לגריאטריה, משרד הבריאות

העתקים:

מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר אפרת גיל, ראש האגף לגריאטריה, משרד הבריאות
האגף לרישוי מוסדות, משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר רבקה שפר, רופאה מחוזית, לשכת בריאות תל אביב
ד"ר רן שוייד, גריאטר מחוזי, לשכת הבריאות המחוזית תל אביב
הנהלת אגף הגריאטריה
גב' שרית חייט, מרכזת בכירה, נתוני איכות ובקרה בגריאטריה, משרד הבריאות
צוות הבקרה
מגר' אירנה סוליימנוב, רוקחת מחוזית, לשכת הבריאות תל אביב
ד"ר שגית ארבל אלון, רופאה ראשית, מנהלת מערך שירותי בריאות, משרד הרווחה

סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "מוסד נאות התיכון"

הבקרה התקיימה בתאריך 09.02.2026 בין השעות 16:30 ל-19:15.
מטעם משרד הבריאות השתתפו הנציגים הבאים:

- **סיעוד** - גב' אנה פיינשטיין, אחות מפקחת בקרה ארצית, אגף לגריאטריה
  - גב' אירה גלוזמן, מפקחת על הסיעוד הגריאטרי במחוז תל אביב, אגף לגריאטריה
- **עבודה סוציאלית** - גב' ענבר אבנברג, מרכזת תחום בקרה, אגף לגריאטריה

מטעם המוסד נכחו

האחות הראשית, סגן, צוות אחיות והמטפלים של המחלקות המבוקרות.

תפוסת מטופלים במחלקות מול רישוי

שם המחלקה	שם המחלקה בפועל	מספר מטופלים ברישוי	מספר מטופלים בפועל	הערה
גריאטריה שיקום א	ב1	35	38	
גריאטריה שיקום ב	ב2	35	39	
גריאטריה סיעודית	א	36	40	
סיעוד מורכב תומך א	ג1	36	39	
סיעוד מורכב תומך ב	ג2	36	41	
סיעוד מורכב תומך ג	ג3	36	34	
הנשמה ממושכת		22	28	
סה"כ		236	259	

תפוסת היתר בבית החולים עומדת על 9.7%. במחלקה להנשמה ממושכת על 27%.

כח-אדם סיעודי

בכל מחלקה עבדו אחיות מוסמכות, מטפלים, עובדת מטבח ועובדת ניקיון.
אנשי הצוות לבשו מדים, רק חלקם ענדו תגי זיהוי.
לפי סידורי עבודה יש אחות ומטפלים בכל שעות היממה כל ימות השבוע.
חלק מחברי הצוות הסיעודי - אחיות ומטפלים - מועסקים במשמרות רצופות של 12 שעות ומעלה, בניגוד להוראות החוק.

תנאים סביבתיים

במחלקה הסיעודית ובמחלקה לסיעוד מורכבבעת כניסה למחלקה האוירה נעימה, הדיירים סביב שולחנות, טלויזיה דלוקה ברקע.
במחלקה להנשמה ממושכת כל המטופלים במיטות למעט מטופל אחד שישב בלובי.
בבדיקה מדגמית של הברזים זרמו מים חמים נעימים לרחצת גוף.

לשיפור:

1. בכל המחלקות המבוקרות היה חם ולא מאוורר, ללא מזגן, טמפרטורת אוויר 26 מעלות, בחדרים 27 מעלות.
נצפו סימני רטיבות רבים בחדרי המטופלים, קילופי צבע, חלודה במשקופי הדלתות ועוד.
2. נצפו רהיטים בלויים עם ציפוי מקולף, מגירות של ארוניות אישיות שבורות. הממצא מהווה סכנה לפגיעה בשלימות העור.
לא ניתן לניקוי וחיטוי.
3. במחלקה סיעודית נצפו מספר מזרוני וויסקו הפוכים. יש לוודא שימוש מושכל בציוד המחלקתי.
4. רמת הניקיון ירודה: נצפו מספר כיסאות רחצה עם מושבים מלוכלכים, מיטות עם סימני הפרשות.
5. נצפו פרטי ריהוט שבורים, סדוקים, עם ציפויי פורמייקה מתקלפים - לא ניתנים לניקוי וחיטוי כנדרש.
6. נצפו מספר מזרני ביצים - לא מתאימים לשימוש המטופלים הנמצאים בקבוצת הסיכון להיווצרות פצעי לחץ/פצעים קשיי ריפוי.
7. נצפו כלי מיטה רבים השייכים לבתי חולים באזור. יש להקפיד על שימוש בטקסטיל, השייך לבית החולים.
8. נצפו מתקנים למגבות נייר שבורים, פתוחים וללא נייר.
9. נצפו כלי מיטה מלוכלכים, זאת לאחר הורדת המטופלים וסידור מיטה.
10. נצפו בלוני חמצן לא מקובעים, כנדרש, מהווה גורם סיכון לבטיחות המטופלים והצוות.
11. חלק מחדרי המטופלים - צפופים, עם שלוש מיטות בחדר, מרווח קטן מהנדרש בין המיטות, לחלק מהמטופלים אין גישה לשידות.

<u>טיפול אישי</u>

לשיפור:
1. נצפו ציפורניים ארוכות ולא נקיות בידיים ורגליים של מטופלים בכל המחלקות שנבדקו.
2. בתצפית על הורדת המטופלים מהמיטה במחלקה סיעודית -
* נצפתה תקשורת מינימאלית של הצוות עם המטופלים, ברמת הוראות בלבד, ללא מתן הסבר על הפעילויות המבוצעות עבורם.
*הוחלף מכנס רטוב, אך לא הוחלף חיתול ספוג בשתן שדלף.
*לא בוצע ניקוי אזור גניטאלי ושימוש במשחת מגן.
*המטופל לבש סוודר קרוע במספר מקומות, שלא הוחלף ע"י המטפלים בזמן שסודר בכיסא אחרי ההורדה.
3. במחלקה לסיעוד מורכב ג'1 - מספר נצפו מטופלים ללא נעליים, כפות הרגליים של המטופלים הונחו על המשטח הקשיח של הרגלית.
4. נצפה מטופל עם פצע בעקב, ללא שימוש בריפוד או בעקבון למיגון על העור.
5. נצפה כי לא מתבצעים שינויי תנוחה ותיקון תנוחת המטופלים בישיבה.
6. במחלקה לסיעוד מורכב ובמחלקה להנשמה ממושכת נצפו מטופלים, הניזונים באמצעות הזנה אנטראלית עם היגיינה ירודה של מצב הפה. לדברי מספר מטופלים, הצוות לא מקפיד על ביצוע צחצוח שיניים וביצוע טיפולי פה. לדברי מטופל מונשם, הצוות מבצע טיפול פה פעם אחת ביום ולפעמים בכלל לא, זאת בניגוד להנחיה לביצוע טיפולי פה בכל משמרת למניעת התפתחות דלקת ריאות על רקע שימוש בהנשמה (VAP).
7. נצפתה הרמת עקבים מעל פני מזרן בטכניקה לא נכונה ולא משיגה את המטרה של מניעת פגיעה בשלמות העור.

<u>ארוחות</u>

לשיפור:
1. נצפתה ארוחת ערב "חמה" שעולה מהמטבח למחלקה הסיעודית בעגלה רגילה ללא חימום, האוכל לא מתחמם במטבח המחלקה ולא מושם בגסטרונום.
2. נמדדה טמפ' מזון בחלק מהמזונות (מנת הפחמימה תפוח אדמה מוקרם לא נמדדה).
3. טמפ' הדייסה בזמן המדידה היתה נמוכה מהנדרש - 60 מעלות, עובדת המטבח שפכה מחצית מהדייסה לקערה אחרת וחיממה אותה במיקרו ואז שפכה אותה בחזרה לקערה המקורית וערבבה את הכל והגישו (בלי למדוד שוב טמפ').
4. נצפתה דיירת שלפי הרישום מקבלת אוכל במרקם רגיל ובפועל קיבלה טחון - לדברי אחת המטפלות המשפחה לקחה לה

את השיניים לפני מספר ימים ולכן נותנים לה רך (בפועל טחון), אין תיעוד לדיווח לתזונאית או לקלינאית תקשורת לקביעת מרקם האוכל.

<u>שימוש באמצעי הגבלה מכניים</u>

הוצגו רשימות מטופלים עם הגבלות מכניות.
לשיפור:
במחלקה סיעודית בחלק מהמטופלים לא הייתה התאמה בין הוראה לביצוע הגבלה בפועל.
נצפה שימוש בהגבלה בסדין למיטה, ללא תיעוד ההגבלה ברשומת המטופל.

<u>בטיחות המטופל</u>

בטיחות פיזית -
1. נצפה ציוד טיפולי במצב תחזוקתי ירוד, מסכן את המטופלים בפציעה ו/או נפילה.
2. במחלקה לסיעוד מורכב ג1 נצפה מטופל עם צנתר השתן משוך ותלוי מאחורי גבו באופן המסכן את המטופל בפגיעה באוריטרה.
3. נצפו כיסאות רחצה עם מושבים סדוקים וללא גלגלים, מהווה סכנה מיידית לפגיעה בשלמות העור ונפילה.
4. במחלקה לסיעוד מורכב ג'1 - דלת היציאה למדרגות פתוחה (אף קשורה כדי שלא תסגר), אין מעצור ליד המדרגות, נצפו רולטורים שעומדים ליד המדרגות. הדבר מהווה סכנה ממשית ויש לתקן במיידי.

בטיחות נשימתית של מטופלים -
1. בכניסה למחלקה להנשמה ממושכת באחת משתי התחנות כלל לא היו אנשי צוות: כל האחים נצפו בתחנה אחרת. בדקות אלו נשמעה התראת מנשם באחד מהחדרים, על אף שההתראה נשמעה היטב, לא הייתה התייחסות מצד אנשי הצוות. בכניסת אחות צוות בקרה לחדר נמצא מטופל במצוקה נשימתית (47 נשימות ולחץ ריאתי גבוה, מזיע). האחים נדרשו לבצע טיפול מיידי. יש לציין שבניגוד לנהלים מקצועיים שאיבת הפרשות בוצעה ללא שימוש בחימצון/ אמבו. אי התייחסות להתראת המנשם מהווה סכנה מיידית, גרימת נזק בלתי הפיקואף עלולה לגרום למוות. לטיפול מיידי על ידי הנהלת המוסד.
2. במחלקה לסיעוד מורכב ג'1 בה מאושפזים שני מטופלים עם קנולת טרכיוסטומי חסרה ערכה להחלפת קנולה ומתן מענה מידי למטופלים במצבי חירום נשימתיים.

בטיחות זיהומית -
1. במספר רב של תצפיות שבוצעו במהלך הבקרה נצפה, כי הצוות לא הקפיד על רחצה/חיטוי ידיים בתום הטיפול האישי במטופלים. נצפו מספר מתקנים ריקים, ללא הבקבוקים עם חומר חיטוי לידיים.
2. בכל המחלקות המבוקרות חסרים מים מזוקקים למחוללי חמצן. לדברי הצוות המים מוחלפים כל יום על ידי אחיות משמרת לילה. בפועל לא מתקיים מעקב סדיר על ההחלפה ולא התקבלה תשובה ברורה מה משך הזמן למחסור במים מזוקקים סטריליים.
3. במחלקה לסיעוד מורכב ג' נצפה מכשיר סקשיין מלוכלך, עם הפרשות ונוזלים עומדים בתוך המיכלים, מאוחסן בחדר האשפוז של מטופלת הנמצאת בבידוד מגע. בבירור נמצא שהמכשיר לא בשימוש, לא מתבצעת שאיבה למטופלים הנמצאים בחדר זה.
4. במחלקה להנשמה ממושכת נצפו בקבוקי מים לשטיפה - פתוחים, ללא תאריך תחילת השימוש - מהווה קרקע להתפתחות מזהמים.
5. נצפו מספר מטופלים עם היגיינת פה ירודה - מהווה גורם סיכון להתפתחות זיהומים פטריתיים ו/או VAP אצל מטופלים מונשמים.
6. במחלקה להנשמה ממושכת כביסה וציוד טקסטיל מחלקתי נקי (כריות ושמיכות) מאוחסנים על המיטות הריקות בחדר של מטופל נשא חיידק עמיד והנמצא בבידוד מגע.
7. במחלקה להנשמה ממושכת נצפה חדר ללא סימון "בידוד מגע", כנדרש לשם ידוע כלל הצוות המטפל.

בטיחות ניהול הטיפול התרופתי -
1. במחלקה סיעודית אח חתום על ספירת מלאי תרופות נרקוטיות בשעה עתידית (23:00).
2. במחלקה סיעודית נצפה, כי בשעה 16:30 האח הכין את התרופות מספר שעות מראש למתן בשעות 18 ו-21.
3. במחלקה לסיעוד מורכב ג'1 - האח הכין תרופה למתן למטופל בשעה 18, למרות שלדבריו כבר נתן לו את התרופה בשעה 17.
4. במחלקה לסיעוד מורכב ג1 נצפתה טעות במתן הזנה אנטרלית - הן בסוג התכשיר, הן במינון הנדרש והן באופן מתן ההזנה. לדברי האח, ביצע את ההוראה כפי שזכר אותה מלפני שבוע, לא ווידא את ההוראה והשינוי שבוצע. יש למלא דו"ח אירוע חריג , לבצע תחקיר האירוע ולמידה ארגונית.

בטיחות שלמות העור -
1. במחלקה סיעודית נמצאה מטופלת עם פצע ביד שמאל, מדמם אקטיבית, חבוש, ללא תיעוד ברשומת המטופלת, ללא המעקב הנדרש ופירוט ההתערבות. יש לבצע תחקיר אירוע: מקור היווצרות הפצע, אי דיווח ברשומה ועוד.
2. נצפה שימוש במזרני ביצים למטופלים בסיכון גבוה להתפתחות פגיעה בשלמות העור.
3. נצפו מספר מזרנים עם שכבה ויסקואלסטית מונחת כלפי מטה, באופן שאינו ממלא את תפקידו כמוריד סיכון להיווצרות פצעים.
4. נצפו מספר מטופלים בסיכון לפגיעה בשלמות העור ללא הרמת עקבים. בחלק מהמקרים הרמת עקבים בוצעה בטכניקה לא תקינה. יש לפעול להדרכת הצוות בנושא.
5. קיים מחסור בציוד הנדרש לבציעת שינוי תנוחה יעיל. לדוגמא, כריות.

<u>פעילות פנאי</u>

לשיפור:
בכל המחלקות שנבדקו במהלך הבקרה לא נערכה פעילות פנאי בין השעות 16:30 - 19:00.
לא נצפה פירוט התעסוקה בלוחות פעילות מחלקתיים.

<u>שמירה על כבודו ופרטיותו של המטופל</u>

האכלה התבצעה בישיבה, בצורה מכבדת.
האכלה אנטרלית של המטופלים בוצעה בזווית המתאימה לכך.

<u>שביעות רצון מטופלים / בני משפחה</u>

בחלק מהמקרים המטופלים הביעו שביעות רצון מהאשפוז במחלקה (מחלקה לסיעוד מורכב ג'1). לדברי מטופל - "אני מאושפז כאן תקופה ארוכה, מקבל טיפולים, היחס אלי טוב, מקבל את כל מה שאני זקוק לו. האוכל טוב, אין לי טענות".
לדברי מטופלת במחלקה סיעודית: "היחס של המטפלים טוב, אני רוצה, מתחשבים במה שאני מבקשת".
מספר דיירים התלוננו על חוסר גיוון המזון - כמעט ואין גיוון במזון, לא יומי ולא שבועי, בצהריים מגישים לרוב אורז ומדי פעם פחמימה אחרת.
מספר דיירים התלוננו כי כמעט ואין פעילות פנאי - במהלך היום יש מעט ובערבים בכלל לא, לעיתים יש פעילות בלובי או בחצר הקדמית, אך לא כולם יכולים לצאת אליה.

<u>נושאים נוספים</u>

לשיפור -
מניעה וטיפול בעצירות - במחלקה סיעודית אותר מטופל הסובל מהעדר יציאה במשך 4 ימים, ללא דיווח לרופא, תיעוד,

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

מעקב והתערבות סיעודית, הנדרשים בהתאם לנהלים ארציים.